

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Az ideai termés tanulságai.

„Az idő a gazda“! — ezt halljuk unos-untalan gazdatársainktól, ha nem akar semmiképp sem oka lenni a gazdaság gyöngé termésének. Az ideai év azonban szemlátomást megecsáfolta ezt a közmondást. Egy azon határban láttunk elég jó termést és igen gyöngét-, nem messze egymástól és nem is különböző talajon. A jó termés többnyire a nagy táblavetésekén volt, a rossz azokon a keskeny kis esikokon, melyek közt egy-egy barázda jelzi csak, hogy lépten-nyomon más és más gazda földjén járunk. Sok határban a nagy birtok megadott 8-9 mázsás termést s ugyanott a kis birtok alig ütötte meg a 3-4 mázsát, következésképpen az orsz. átlag alig éri el a 6 mázsát pedig a mostoha viszonyok dacára is jóval magasabb lehetne.

Honnét ez a nagy különbség? Egyforma idő járt erre is, arra is, mégis oly elütő az eredmény. Bebizonyult, hogy nem egészen az idő a gazda.

Általánosságban akarunk e kérdéshez szólani, amit ország-szerte tapasztalni lehetett. Az általános eredménytől van eltérés, van kivétel le is föl is.

Az idén nem volt oly rossz az időjárás, ami némely évben az elemi csapás erejével pusztítja a vetést és a mivel hasztalan áll szembe a gazda minden törekvése, értelme és gondossága. Oly jó időjárás se volt, ami viszont helyrehozza a gazda figyelmenlenségét és apróbb mulasztásait. Ősszel száraz volt a föld, soká hevert a mag, későn kelt, gyengén bokrosodott. Sokat pótolta a tél gazdag csapadéka. Tavasszal ismét későn nyílt az idő, a növényzet fejlődése hátramaradt; a tavaszi esőket tartós szárazság követte és legtöbb helyen jó későn jött meg a kalásznevelő eső és — ahol még lehetett — javított a termésen.

Az ilyen időjárás teszi próbára a gazda szakértelmét és gondosságát. Ha rövid is az ősz, a jó vetőmagban annyi táplálékot talál a kis csira, hogy eléggé megerősödve nézhet a tél elé. Ha a talaj jó mélyen és porhanyón van megmunkálva, az első tavaszi esőkre oly mélyen leereszti finom gyökérszárait, hogy az al-talaj nedvességéből táplálhatja a növény zöld részeit és a későbbi szárazságnak jobban ellentáll. Ha jó termőerőben van a talaj, a növény életműködése elég élénk ar-

ra, hogy a fejlődésnek összes feladatait jól teljesítse még akkor is, ha a vegetáció időszakát a mostoha időjárás szűkebbre szabta is. Azért említjük most ezeket, mert még mindnyájunknak élénk emlékezetében van, milyenek láttuk a vetést a nagy és kis birtokon; és mert most kell a tapasztalatokból okulva a jövő termést előkészíteni.

Látjuk, hogy sok táblán még osomókban fekszik a termés és a kepék közt már feketéllik a sűrű, apró barázda. Aratás után első dolog a tarlóbuktatás, sekélyen leszántani, hogy a föld meg ne kérgesedjék, a szanaszét heverő gyommagvak pedig ki keljenek, hogy őszre fordulva, jó mélyen leszánthassuk.

Különös, de a legtöbb vidéken azt tapasztaljuk, hogy csak az urasági földeken iparkodnak a tarlószántással, a kisgazdák földjét egész erdeje ellepi a vad-muharnak és egyéb gaznak, kórónak.

Közeleg az őszi vetés ideje, munkáljuk meg számára jól a földet, minden fáradságot meghálál a termés.

A jó mivélés hatása különösen feltűnt az idén a cukorgyárak környékén. Ahol t. i. a nép

T Á R C Z A.

Liliomhullás.

(Folytatás és vége.)

Szeremley ur, kitől kapta azt a buzakalászt?

A derék, de álmos fiúnak egyszerre kiment a szeméből az alhatnáság a a kérdésre.

— Kaptam. . . kaptam. . . Dehogy kaptam! Ugy szedtem magam.

És a remegő kis madárka boldogan sóhajtott maga elé.

— Hála istennek; nem mástól kapta. — Aztán féltő határozottsággal mondta; — kék magának úgy sem kell, adja nekem!

Szeremley jó ember volt, hát oda adta. Az ősz Szántó azonban felhuzta, kissé a szemöldökét az ügyre. Mikor pedig másnap véletlenségből kezébe került a leányka imakönyve és látta, hogy az ő

buzakalásza le van abban préselve, akkor szédülésfélét kezdett érezni. Kezébe fogta a leányka ébenfürtű fejét:

— Édes leányom, miért kérted te el tegnap Szeremleytől ezt a buzakalászt?

Majdnem eltörött a méceses:

Nem ez volt az édes atyám. — A következő pillanatban kitért már belőle a zokogás, hogy hazudni is tudott ennek a fehérfejű embernek és fuldokolva rebegte; — De ez volt az! Édes édes atyám, engedd, hadd szeressem őt addig a kis ideig, amíg élek még.

Az öreg maga is majdnem sirva fakadt, de azért csak rávivalkodott a leányra:

Micsoda istentelen beszéd ez, hogy: rövid ideig élsz? Mi?

A keserűség kikapasztotta a leány könnyeit:

— Tudom, hogy te a magad élete árán váltanád meg az enyémet. Csak ne szölj: — hallottam ma mit suttogtatok a szobában a doktorral! Azt mondta a

doktor, olyan beteg a szívem, hogy semelyik órára se biztos.

Erre aztán kiviharzott az öregből is a zokogás. Mielőtt Szeremley ismét eljött volna, átment hozzá a görnyedt hátú öreg tanító.

Édes öcsém uram, kérem ám én valamire.

— Tessék, bácsika, ezer örömmel szolgálatára állok.

— Látja — és itt alig birt mokogni az ősz ember, az én leányom nagyon beteg. Halálos beteg. Lehet, hogy egy hónap, de lehet, hogy már egy nap mulva eltemethetem.

— De kérem.

— Nem lehet itt vigasztalni. Szent igaz az, amit mondtam. Megmondta ma már a doktor. Hanem. . . Hanem. . . És itt elborították egyszerre a könyek az orcáját, alig birta a zokogástól elhagyni az ajkát a szó: — Édes fiam. . . fiam. . . legyen. . . kissé figyelmes a szegény leányval. . .

Most már ez az éhes, bajszos gye-

rászokott a termelésre, ott a földek — nagy birtokon és kiesin egyaránt — évek óta a jó művelésben és trágyázásban részesülnek. Az így ápolt és gaztól tisztán tartott földeken az idén a szép zöld, sűrű vetés daczolt a szárazsággal, dus kalászokat hajtott és kövér maggal fizetett.

Vetőmagot csak jót használjunk. A földmiv. miniszter minden őszszel közhírré teszi, hogy az állami birtokok terméséből folyó napi áron ad a gazdáknak — főleg a kisbirtokosoknak — vetőmagot. Csak egy kis fáradságba kerül, hogy írjunk érte; költséget ugyyszólván nem okoz, hisz a napi áron a magunk termését is eladhatjuk és ily módon kitűnő vetőmaggal cserélhetjük ki a magunkét.

A gazdasági egyesületek is közvetítenek tagjaik részére jó vetőmagot, de ha meggondoljuk, hogy a négy kalászos terményméből őszi vetőmagszükségletünk 7 és fél millió, a tavaszi 3 millió métermázsa; és hogy a szántóterületünknek mintegy felerészét bírják a kisbirtokosok, ahol oly kiáltó szükség a javítás: beláthatjuk mily sok áll még ezen az egy téren előttünk a gazdálkodás fejlesztésében.

Erre irányul évek óta czél-tudatos munkával a földmiv. miniszter tevékenysége, mikor a kisgazdák számára több és több földmives iskoláról, téli oktatásról gondoskodik, tanulságos könyveket, jó vetőmagot oszt ki közöttük szemléltető okulásukra és biztatóul tanulmányi kirándulásokat rendez számukra és majd minden vármegyében népies mintagazdaságokat állít fel. E sokoldalú tervszerű munkásság megtermi a gyümölcsét de a gazda közönségnek is rajta kell lenni, hogy ezt a maga javára fordítsa és kihasználja.

rek is tisztán látott. Néma tisztelettel szorította meg az öreg ember kezét. És ezután egymásután kerültek lepréselve a betegszívű leányka imakönyvébe, hol egy szekfü, hol egy rózsza, de ezeket már nem kellett kérni Szeremleytől; talált az mindig alkalmat reá, hogy valami kiesiséggel kedveskedjék. Augusztus vége felé remegve gondolt a beteg kis madárka arra, hogy az, aki oly kimondhatatlanul belapozta magát az ő szivecskéjébe, nem-sokára itthagya őket, megy vissza a fővárosba. Egyik hűvös este kün sétált a kertben, odatapadt a szemé a esillagokra talán azok majd megvigasztalják, egyszerre csak elfojtott suttogást hallott az apja szobájának az ablakán át. Odasettenkedett.

Kedves fiam magának igen jó a lelke. Meghosszabbítja az én gyermekem életét. Ugye, ha csak teheti: Pestről el-el látogat néha. — Zokogva folytatta az öreg: — Nem kell sokszor jönnie, Nem sokáig bírja már szegényke ugyse.

Választási mozgalmak.

Barcs. E hó 18-án szerdán d. e. 10 órakor a baresi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága meghívására mintegy 100 főnyi hallgatóság jött össze a Nemsits-féle kávéház nyári helyiségébe. Fél 11 óra után érkezett meg a jelölt Széchenyi Aladár gróf közeli rokona; Széchenyi Ferencz gróf kíséretében, kiket a gyülekezet egyhangulag „éljennel” fogadott. Széchenyi Aladár gróf utalt a múlt vasárnap N Atádon megtörtént jelöltetésre, ahol a szabadelvű polgárság bizalma szóló felé fordult. Elmondja, hogy már 15 évvel ezelőtt képviselte e kerületet s e révén ő itt ismerős, mint kinek törhetlen elve a szabadelvűség, de nem mindig kormánypárti. A jelenlegi kormánynak feltétlen híve. Ezután hivatkozik a kuriai bíraskodás szigorúságára s ezt figyelmébe ajánlja minden egyes embernek majd a mai beszéd alól felmentést kér, mert szólónak ma d. u. Csokonyában kell nagyobb szabású politikai hitvallást ténne, program beszédet mondani s kéri az érdeklődők oda menetelét.

Ez után a Széchenyi grófok többek társaságában a Garniba mentek egy kis beszélgetésre.

Chernel Gyula a n. atádi választókerület Kossuth párti képviselő jelöltje vasárnap, f. hó 22-én d. e. 11 órakor tartja program beszédét Barcson, a templomtéren.

Csokonyában. A 48 as függetlenségi párt elnöke (Arany B.) egy, a tiszta választást hangsúlyozó lelkes felhívást intézett a vál. ker. közönségéhez 2—3 héttel ezelőtt, azon felhívással, hogy választáson minden község bizalmi férfiakat s ezek névsorát vele közöljék, hogy módjában álljon a jelölt gyűlésre minden községbeli pártfeleinket meghívni. Jöttek is a bizalmi férfiakat bejelentő levelek szép számmal s már a gyűlés összehívásáról akart intézkedni az elnök, midőn jönnek a faluzó Chernel párti kortesek az ő gazdájukat ajánló Kossuth-plakátokkal, nyomban 2—3 nap mulva a jelölt gyűlést szept. 15-re Csokonyába összehívó hirdetésménnyel. Nem volt szükség

És felelt a nagy fiu:

— Kérem, nagyon szívesen jövök... Istenem mit nem tenne meg az ember egy beteg leánykának. S ottkűn a hallgatódzó leány szíve vadul kezdett ugrálni, egyszerre világosság lett előtte a sötét éjszakában.

Tehát: beteg leányka: Tehát a betegnek szólnak a virágok, a jó beszéd, a meleg tekintetek.

Keservesen felsikoltott és a beteg szivecske utolsó kalapált. Meghasadt.

A férfiak kirohantak. Bibliái kép volt a bánatos ősz apa jajveszékése. Szeremley rohant a falusi doktorért.

A doktor esóváltotta a kopasz fejét:

— Mondtam. Mondtam. Öröklött volt a baj. Gyenge volt a szíve.

Persze, hogy gyenge volt. Persze, hogy a halál okát „kortani alapon” kellett a doktornak megállapítania.

Fáy Nándor.

elnökre, kikerült a Chernel embereiből minden! A milyen erőszakos volt aztán a gyűlés összehívása, olyan volt annak lefolyása is. Beszélni kezd maga Chernel. Elmondja, hogy ő már régen belépett az országos 48-as függetlenségi pártba. Innen több megbízást is nyert a megyei kerületekbeli szervezkedésre nézve s ezen megbízásokban híven el is járt. Kihirdeti, hogy ő a központ jelöltje, fel is olvasztatja Kossuthnak beteg ágyában írt ajánló levelét. A többi teendőrt rábizza a választókra.

Most egyik oszlop-embere két csapatba akarja elkülöníteni a választókat: balra Chernel híveit, jobbra a Szalóky-pártembereit. Nem mozdul senki, hanem annál hevesebben hangzanak a megrovó és tiltakozó közbeszólások az ilyen gyűléstartás ellen. A zavar lecsillapítására feláll — Arany Bálint.

Erélyesen kikel a múlt választás után személyére nézve kelt gyanúsítások ellen, osztorozza a fuvar- és napidijas választást.

Felolvassa Chernelnek múlt választás után hozzáküldött azon levelét, melyben keserűen kifakadt az őt ostromló választók ellen. Lelkes felhívást intéz a választókhöz arra nézve, hogy a tiszta erkölcsi alapon maradjanak meg. Hibáztatja a jelölt gyűlés ilyen módon való összehívását. Még többet is mondana, de Chernel kortesei (s félreértésből még a visontai és ujlaki polgárok közül is néhányan) közbekabálnak s szóhoz jutni nem engedik. A vita hevében (bizonyosan félreértésből) egy csokonyai ifju polgártárs is szószékre lép s nagy tüzzel fejezi ki elégedetlenségét a gyűlés lefolyását zavarók ellen. Mi mindent mond: nem lehet megérteni a zajban s a közbekiáltások miatt. Majd Szalóky D. lép fel a pódiumra s kijelenti, hogy nem tekinti magát jelöltnek. Rosszalja ő is a jelező gyűlésnek ilyen módon való össze hívását. Helyteleníti (Kossuth F. iránt érzett legmélyebb tisztelete mellett is) a Chernelt ajánló levelek közzétételét, melyek a választó polgárok önelhatározásának szabadságát sértik. Aggodalmát fejezi ki a fölött, hogy a szabálytalanságok s az erőszakolt jelölés miatt (eltávoztván az erkölcsi alaptól kockáztatva lesz kerületünkben a 48-as függetlenségi párt győzelme!

Végre Chernel közbeszólására megmagyarázza, hogy Arany B. és ő a múlt nyáron Kossuth Ferenczet éppenn azért keresték fel és oly irányban informálták, hogy a választás kerületünkben erkölcsi alapon, a központ idő előtti állásfoglalása és ajánlása nélkül történjék meg. Ezután Chernel Gyula, egyik kortesének ajánlata (többeknek tiltakozása mellett) jeleltnek kiáltatott ki. Erre a Chernel-párt megválasztotta tisztségviselőit s községenként a bizalmi férfiakat. Ezzel az értekezlet bevégeződött.

Szept. 18-án d. u. 3 órakor Széchenyi Aladár gróf tartotta meg program beszédét Csokonyában. — A földmives polgárok közül igen kevesen jelentek meg. Elsőben is bírálta a néppárt és a 48-as függetlenségi párt állás foglalásának igazolni iparkodott saját pártállását. Foglalkozott az egyházpolitikai törvényekkel, jelezvén, hogy ő azokat koraiaknak, a felekezet nélküliség engedélyezését helyte-

TÁROGATÓ

(Rákóczy tárogatója.)

A t. közönség egyik legkedveltebb fuvó hangszere. Kellemes és lágy mélabus hangja a fülre kellemesen hat. Tanároktól, zenekapacitásoktól számos elismerés.

Ára: 30 frttól 70 frtig.

Stowasser-féle Tárogató-iskola zongorakisérettel ingyen.

Hegedük vonóval — — 3 frttól 15 frtig.

Mesterhegedük vonóval 15 frttól 300 frtig.

Gordonkák vonóval — 10 frttól 150 frtig.

Nagy bögök vonóval — 30 frttól 100 frtig.

Fuvolák — — — 2 frttól 100 frtig.

Szárnykürtök — — — 14 frttól 20 frtig.

Czimbalmok — — — 35 frttól 300 frtig.

Elpusztíthatatlan **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8,
kötő erős hangú 10 frttól 80 frtig.

Stowasser János

es. és kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST, II., Lánchid-utca 5. szám,

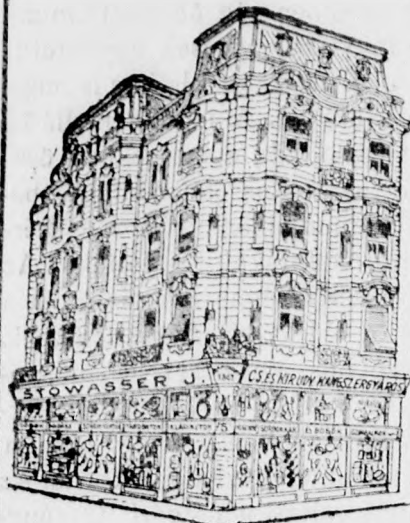
saját házában (a kereskedelmi ministerium mellett.)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A párisi kiállításon nagy aranyéremmel kitüntetve.

1-17

Magyar-szlavon kerületi takarékpénztár részvény-társaság Barcsan.

Részvénytőke 100,000 kor.

Leszámítol váltókat, utalványokat és más hitel-papirokat, eszközöl értékpapírok adás-vételét a legelőnyösebb feltételek mellett, kölcsönöket ad telekkönyvezett ingatlanokra és földbirtokra készpénzben.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére és folyó számlára

5 % -os kamatozással

minden levonás nélkül.

Pénztári órák d. e. fél 9-től 12-ig.

d. u. 3-tól 5-ig.

AZ „ANKER“

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. sz.
(Anker udvar) a társaság saját házában.

Alapított 1858.

Alapított 1858.

Összes vagyon 138 millió korona.

Biztosítási állomány 505 millió korona.

Eddigi kifizetések 232 millió korona.

1900-ban a nyereségrészesüléssel biztosítottak a vegyes és haláleseti biztosításoknál **A** osztalékterv szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25 % -át kapták készpénzben kifizetve, míg pedig a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál **B** osztalék terve szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3 % -a, ugymint a biztosítási tartam 3 év után 9 %, 4 év után 12 %, 5 év után 15 %, 6 év után 18 %, 7 év után 21 % -a, fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcsó díjak. Kedvező feltételek. A képzelhető legnagyobb biztonság. Prospectussal és felvilágosítással szolgál **BARCSON** a

Magyar-Szlavon kerületi takarékpénztár
részvény-társaság,
mint főügynökség.

Nyom. a barsi könyvnyomdában.

Irodaszolga

felvétetik a „**Barcsi sertéshizláló**

részvény-társaság“-nál 40 (negy-

ven) korona havibér mellett.

Folyamodványok irásbelileg,

bizonyítványokkal felszerelve,

küldendők be.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

☞ a ☞

kiadóhivatal.

Az új iskolai tanévre minden-

nemű

iskolai könyvek, író- és rajz-

eszközök kaphatók

Barcsan,

a

könyvnyomdában.

Ugyanott kaphatók kitűnő mi-

nőségű

irodai- és levélpapírok, albu-

mok, emlékkönyvek, képesle-

velezőlapok nagy választékban,

gyönyörű kivitelben.

Raktáron tartatnak mindennemű

üzleti könyvek, jegyzői-,

ügyvédi-, orvosi- stb.-

féle nyomtatványok.